Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS DOM (nionde avdelningen)

den 27 november 2014*

”Konkurrens — Konkurrensbegränsande samverkan — Marknaden för krafttransformatorer — Beslut i vilket en överträdelse av artikel 81 EG och artikel 53 i EES-avtalet konstateras — Överenskommelse om en uppdelning av marknaden — 2002 års meddelande om samarbete — Immunitet mot böter — Berättigade förväntningar — Motiveringsskyldighet”

I mål T-521/09,

Alstom Grid SAS, tidigare Areva T&D SAS, Paris (Frankrike), inledningsvis företrätt av advokaterna A. Schild, C. Simphal och E. Estellon, därefter av advokaterna J. Derenne, A. Müller-Rappard och M. Domecq,

sökande,

mot

Europeiska kommissionen, inledningsvis företrädd av A. Bouquet, N. von Lingen och K. Mojzesowicz, därefter av M. Bouquet, K. Mojzesowicz och P. van Nuffel, samtliga i egenskap av ombud,

svarande,

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut K(2009) 7601 slutlig av den 7 oktober 2009 i ett förfarande enligt artikel 81 EG och artikel 53 i EES-avtalet (ärende COMP/39.129 – Krafttransformatorer),

meddelar

TRIBUNALEN (nionde avdelningen)

sammansatt av ordföranden D. Gratsias samt domarna O. Czúcz (referent) och I. Labucka,

justitiesekreterare: handläggaren J. Plingers,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 21 maj 2014,

följande

* Rättegångsspråk: franska.

Dom

Bakgrund till tvisten och det angripna beslutet

1 Målet rör krafttransformatorer, autotransformatorer och shuntreaktorer med ett spänningsområde på 380 kV och över. En krafttransformator är en viktig elektrisk beståndsdel vars funktion är att minska eller öka spänningen i ett elnät. Krafttransformatorer säljs som fristående utrustning eller som en del av driftsfärdiga transformatorstationer.

2 Under den för förevarande tvist avgörande perioden, det vill säga från den 9 juni 1999 till den 15 maj 2003, var sökanden, som då kallades Alstom T&D SA, verksam på området krafttransformatorer. Under hela denna period innehade det ledande bolaget Alstom 100 procent av aktiekapitalet i Alstom France SA (som bytte namn till Alstom Holdings i augusti 1999), vilket i sin tur innehade 100 procent av aktiekapitalet i sökandebolaget.

3 Efter det att Alstomkoncernens tillverkning av krafttransformatorer såldes till Arevakoncernen överfördes sökandebolaget år 2004 till Arevakoncernen, i vilken Areva SA är moderbolag. Sökandebolagets namn ändrades därefter till Areva T&D SA.

4 Den 11 och 12 maj 2004 utförde kommissionen en inspektion inom ramen för ärende COMP/F/38.899 – Gasisolerat ställverk – bland annat i bolaget Hitachi Ltds lokaler, där den beslagtog kopior av handlingar.

5 Den 9 september 2004 framställde Hitachi en ansökan om immunitet med stöd av kommissionens meddelande om immunitet mot böter och nedsättning av böter i kartellärenden (EGT C 45, 2002, s. 3) (nedan kallat 2002 års meddelande om samarbete) beträffande gasisolerade ställverk. Inom ramen för denna begäran ingav bolaget, bland annat, kopior av handlingar som kommissionen hade funnit i deras lokaler under de ovannämnda inspektionerna.

6 Den 22 september 2004 framställde Areva en första ansökan om immunitet. Denna första ansökan om immunitet avsåg i huvudsak konkurrensbegränsande handlande avseende flera medlemsstater i Europeiska unionen (bland annat Belgien, Tyskland, Frankrike, Nederländerna och Österrike). Areva hänvisade där även till ”Aero Club”, en internationell kartell inom sektorn för krafttransformatorer. Bolaget angav namnen på de europeiska och japanska företag som hade deltagit i denna samt funktionssättet för denna kartell. Vidare preciserade det att detta handlande hade upphört under år 1998–1999. Den 7 december 2005 avslog kommissionen denna första ansökan om immunitet och angav att den inte uppfyllde kraven i punkt 8 a eller b i 2002 års meddelande om samarbete.

7 Den 15 januari 2005 framställde Areva en andra ansökan om immunitet. I denna ansökan lämnade bolaget i huvudsak upplysningar om eventuellt konkurrensbegränsande handlingar med inverkan på den tyska och den franska marknaden för krafttransformatorer, samtidigt som det angav skillnaderna mellan denna första misstänkta kartell och den kartell beträffande vilken kommissionen hade gjort utredningar i ärendet avseende gasisolerade ställverk. Areva tog tillbaka denna begäran om immunitet den 21 september 2006.

8 Den 2 maj 2006 ingav Areva en tredje begäran om immunitet, som avsåg en misstänkt kartell avseende Tyskland och Frankrike. Bolaget kompletterade de upplysningar som det hade lämnat den 8 september 2006 och lämnade återigen upplysningar om det konkurrensbegränsande handlandet avseende Tyskland och Frankrike. Bolaget angav vidare att de övriga länder som berördes av detta handlande var Belgien, Nederländerna och Österrike. I detta sammanhang nämnde Areva även ett ”gentlemen’s agreement”, vilket enligt bolaget avsåg de ”icke inhemska” europeiska marknaderna, det vill säga de europeiska marknader där de europeiska tillverkarna inte förfogade över någon tillverkningsenhet, såsom Spanien och Italien. Slutligen angav Areva att ”gentlemen’s agreement” hade

upphört år 1997 eller 1998. Den 10 oktober 2006 preciserade Areva att detta ”gentlemen’s agreement” endast föreföll vara ett ensidigt uppträdande och förnekade att detta handlande skulle vara konkurrensbegränsande. Genom skrivelse av den 31 oktober 2006 beviljade kommissionen Areva en villkorlig immunitet beträffande en ”misstänkt kartell inom sektorn för krafttransformatorer i Tyskland, Österrike, Frankrike och Nederländerna”.

9 Den 7 och 8 februari 2007 genomförde kommissionen inspektioner i bolagens lokaler i Tyskland, Österrike och Frankrike.

10 Den 7 februari 2007 ingav Siemenskoncernen en ansökan om immunitet. Den 15 februari 2007 kompletterade Siemens denna ansökan och ingav bevisning avseende en verbal kartell inom sektorn för krafttransformatorer, kallad ”gentlemen’s agreement”, med stöd av vilken de europeiska tillverkarna inte skulle sälja sina produkter till Japan och de japanska tillverkarna inte skulle sälja sina på den europeiska marknaden. Den 6 december 2007 beviljade kommissionen Siemens en villkorlig immunitet med tillämpning av punkt 8 b i 2002 års meddelande om samarbete för att ha varit det första bolag som ingett bevisning som kunde tillåta kommissionen att fastställa en överträdelse av artikel 81 EG beträffande denna kartell.

11 Den 14 mars 2007 sände kommissionen ett frågeformulär till sökanden och till andra bolag. Sökanden besvarade detta den 27 mars 2007.

12 Den 29 mars 2007 hölls ett sammanträde med sökandens representanter, under vilket kommissionen framställde vissa handlingar och ställde frågor i detta hänseende

13 Den 1 juni 2007 ingav Hitachi-koncernen en ytterligare ansökan om förmånlig behandling, som den kompletterade den 1 augusti 2007.

14 Den 18 juli 2007 ingav Fuji-koncernen en ansökan om förmånlig behandling avseende en kartell mellan europeiska och japanska tillverkare av krafttransformatorer.

15 Den 20 augusti 2007 informerade kommissionen muntligen Areva om att den endast avsåg att behandla kartellen mellan de europeiska och de japanska tillverkarna och inte kartellen avseende vissa medlemsstater för vilka sökanden hade erhållit villkorlig immunitet. Vidare informerade kommissionen Areva om att den villkorliga immunitet som den hade beviljat Areva endast omfattade kartellen beträffande vissa nationella marknader och inte avsåg kartellen mellan de europeiska och japanska tillverkarna avseende vilken Areva inte hade ingett någon ansökan om förmånlig behandling.

16 Den 30 september 2008 beslutade kommissionen att inleda ett förfarande avseende marknaden för krafttransformatorer mot mottagarna av det angripna beslutet.

17 Den 19 november 2008 sände kommissionen, innan den skickade meddelandet om invändningar, en skrivelse till Areva i vilken den närmare redogjorde för kronologin för dess ansökningar om förmånlig behandling och erinrade om att den, den 20 augusti 2007, hade upplyst bolaget om att den hade kommit fram till slutsatsen att kartellen rörande vissa medlemsstater (särskilt Tyskland) å ena sidan och kartellen mellan europeiska och japanska tillverkare av krafttransformatorer å andra sidan utgjorde två skilda överträdelser och att den enbart avsåg föra talan mot den misstänkta kartellen mellan de europeiska och japanska tillverkarna av krafttransformatorer och inte den misstänkta kartellen i Tyskland. Kommissionen upplyste även sökanden om att bevisningen avseende kartellen mellan de europeiska och de japanska tillverkarna av krafttransformatorer inte hade något betydande mervärde och att den inte avsåg att bevilja bolaget någon nedsättning av böter med hänsyn till 2002 års meddelande om samarbete i detta hänseende.

18 Meddelandet om invändningar antogs den 20 november 2008. Sökanden svarade på detta den 20 januari 2009. Förhandling hölls den 17 februari 2009.

19 Den 7 oktober 2009 antog kommissionen sitt beslut K(2009) 7601 slutlig i ett förfarande enligt artikel 81 EG och artikel 53 i EES-avtalet (ärende COMP/39.129 – Krafttransformatorer) (nedan kallat det angripna beslutet), i vilket den fastställde att Alstom och sökanden hade åsidosatt artikel 81 EG och artikel 53 i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (nedan kallat EES-avtalet) och ålade Alstom böter på 16 500 000 euro, varvid sökanden hölls solidariskt ansvarig för 13 530 000 euro.

20 I detta beslut konstaterade kommissionen att sökanden åtminstone från den 9 juni 1999 till den 15 maj 2003 deltagit i ett ”gentlemen’s agreement”, som utgjorde en kartell och som omfattade hela Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Kartellen bestod i en muntlig överenskommelse mellan europeiska och japanska tillverkare av krafttransformatorer som gick ut på att de skulle respektera varandras hemmamarknader genom att avstå från försäljning på dessa marknader.

21 Vad rör frågan hur detta gentlemen’s agreement hade organiserats angav kommissionen att de deltagande företagen var uppdelade i två grupper, varav den ena var europeisk och den andra japansk, att varje grupp skulle utse ett företag som fungerade som sekreterare och att Siemens under hela överträdelsen fungerat som sekreterare för den europeiska gruppen medan Hitachi gjort det för den japanska gruppen. Kommissionen konstaterade vidare att överenskommelsen om en uppdelning av marknaden kompletterades av en överenskommelse om att underrätta varandra om anbudsinfordringar (projekt) som rörde respektive hemmamarknad och att sekreteraren för den andra gruppen skulle underrättas därom för vidare uppdelning.

22 Det angripna beslutet rör marknaden för krafttransformatorer, både när de säljs som fristående utrustning och som en del av driftsfärdiga transformatorstationer, med undantag för krafttransformatorer som säljs som en del av ett gasisolerat ställverk, vilka redan omfattades av kommissionens beslut K(2006) 6762 slutlig av den 24 januari 2007 om ett förfarande enligt artikel 81 [EG] och artikel 53 i EES-avtalet (ärende COMP/38.899 – Gasisolerade ställverk) (sammanfattning offentliggjord i EUT C 5, 2008, s. 7).

23 I det angripna beslutet skilde kommissionen gentlemen’s agreement från bland annat två andra karteller, nämligen dels kartellen avseende nationella marknader, bland annat den tyska marknaden, dels ”Aero Club”, en internationell kartell som upphörde år 1997 eller 1998. Den överträdelse som fastställdes i det angripna beslutet rör endast gentlemen’s agreement och inte de båda övriga kartellerna.

24 Med tillämpning av 2002 års meddelande om samarbete beviljade kommissionen Siemens AG en fullständig befrielse från böter, och bötesbeloppet för Fuji Electronics Holdings Co., Ltd sattes ned med 40 procent.

25 Däremot beviljade kommissionen inte sökanden någon immunitet eller nedsättning av böter. Den beviljade emellertid sökanden, i punkt 274 i det angripna beslutet, en nedsättning med 18 procent för det verkningsfulla samarbetet utanför tillämpningsområdet för 2002 års meddelande om samarbete. Skillnaden mellan det bötesbelopp som ålades Alstom och det som ålades sökanden har således sin förklaring i den omständigheten att Alstom inte åtnjöt någon nedsättning av böterna.

Förfarandet och parternas yrkanden

26 Sökanden, efter en stadgeändring benämnd Areva T&D SAS, har väckt förevarande talan genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 21 december 2009.

27 Sedan sökandebolaget köpts upp av Alstom i januari 2010, beslutade det att byta firma till Alstom Grid SAS.

28 Eftersom referenten hade fått förhinder, beslutade tribunalens ordförande att målet skulle handläggas av en annan referent.

29 Enligt referentens rapport av den 9 november 2012 beslutade tribunalen (tredje avdelningen) att, som en åtgärd för processledning enligt artikel 64 i tribunalens rättegångsregler, ställa frågor till parterna och begära att kommissionen skulle inkomma med handlingar. Parterna svarade på frågorna, och kommissionen efterkom delvis begäran om att inkomma med handlingar inom utsatt frist. Den 7 mars 2013 inkom sökanden med ett yttrande avseende kommissionens handlingar och yttrande.

30 Genom beslut av ordföranden för tredje avdelningen, den 9 april 2013, vilandeförklarade tribunalen förfarandet i förevarande mål i avvaktan på att tribunalen slutligt avgjort målet C-231/11 P, kommissionen/Siemens Österreich m.fl.

31 I samband med att sammansättningen av tribunalens avdelningar ändrades, förordnades referenten att tjänstgöra på nionde avdelningen, varför målet tilldelades denna avdelning.

32 Efter domstolens avgöranden i målen av den 10 april 2014, kommissionen/Siemens Österreich m.fl. (C-231/11 P–C-233/11 P, EU:C:2014:256), och Areva/kommissionen (C-247/11 P–C-253/11 P, EU:C:2014:257), beslutade tribunalen (nionde avdelning) att inleda det muntliga förfarandet.

33 Genom skrivelse av den 14 maj 2014 återkallade sökanden vissa av de grunder som den gjort gällande till stöd för sin talan. Tribunalen noterade detta.

34 Parterna utvecklade sin talan och svarade på tribunalens frågor vid förhandlingen den 21 maj 2014.

35 Sökanden har yrkat att tribunalen ska

— ogiltigförklara det angripna beslutet till den del detta avser sökanden, och

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

36 Kommissionen har yrkat att tribunalen ska

— ogilla talan, och

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

37 Parterna har inte yrkat att det bötesbelopp som fastställdes i det angripna beslutet ska sättas ned.

Rättslig bedömning

38 I ansökan angavs fyra grunder till stöd för talan. Som anges ovan i punkt 33, drog sökanden emellertid tillbaka en del av dessa grunder, nämligen den första grundens första del, avseende åsidosättande av motiveringsskyldigheten beträffande kommissionens delegering av sin befogenhet att ålägga påföljder, den andra grunden avseende åsidosättande av artikel 81.1 EG och särskilt rättsreglerna avseende ansvar för överträdelserna av konkurrensrätten, samt den tredje grunden avseende åsidosättande av artikel 81.1 EG och särskilt bestämmelserna om solidariskt ansvar.

39 Följaktligen ska tribunalen endast pröva den återstående delen av den första grunden, avseende otillräcklig motivering av det ytterligare villkor som lades till i 2002 års meddelande om samarbete, samt den fjärde grunden, som avser åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar och principen om rättssäkerhet samt åsidosättande av bestämmelserna i nämnda meddelande.

40 Tribunalen anser att den fjärde grunden bör prövas före den återstående delen av den första grunden.

Den fjärde grunden: Åsidosättande av bestämmelserna i 2002 års meddelande om samarbete

41 Den fjärde grunden är uppdelad i två delar. Den avser för det första ett åsidosättande från kommissionens sida av punkt 8 a samt av punkterna 9 och 11 i 2002 års meddelande om samarbete och för det andra ett åsidosättande av principen om berättigade förväntningar och principen om rättssäkerhet.

Den fjärde grundens första del: Åsidosättande av punkt 8 a samt av punkterna 9 och 11 i 2002 års meddelande om samarbete

42 Sökandebolaget har gjort gällande att kommissionen borde ha beviljat det immunitet med tillämpning av punkt 8 a och av punkterna 9 och 11 i 2002 års meddelande om samarbete. I detta sammanhang har sökanden gjort gällande att bolaget, i motsats till vad kommissionen har konstaterat, uppfyller kraven i nämnda punkter. I andra hand har sökanden gjort gällande att den immunitet mot böter som föreskrivs i dessa punkter ska beviljas när det, som i förevarande fall, finns ett tydligt och säkert orsakssamband mellan en begäran om immunitet och antagandet av ett beslut i vilket en överträdelse fastställs.

– Invändningen om åsidosättandet av punkt 8 a samt av punkterna 9 och 11 i 2002 års meddelande om samarbete

43 Sökandebolaget har gjort gällande att det, i motsats till vad kommissionen konstaterade i det angripna beslutet, uppfyllde villkoren i punkt 8 a samt i punkterna 9 och 11 i 2002 års meddelande om samarbete. Följaktligen borde kommissionen ha beviljat bolaget immunitet mot böter beträffande dess deltagande i gentlemen's agreement.

44 Det ska inledningsvis erinras om att kommissionen, genom antagandet av 2002 års meddelande om samarbete, har skapat berättigade förväntningar, vilket den för övrigt har erkänt i punkt 29 i nämnda meddelande. Med hänsyn till de berättigade förväntningar som meddelandet har kunnat ge upphov till hos företag som önskar samarbeta med kommissionen är kommissionen således skyldig att följa meddelandet. Följaktligen har kommissionen, om den inte skulle ha iakttagit de riktlinjer som anges i nämnda meddelande, åsidosatt principen om skydd för berättigade förväntningar (dom av den 18 juni 2008, Hoechst/kommissionen, T-410/03, REG, EU:T:2008:211, punkt 510, och av den 13 juli 2011, Kone m.fl./kommissionen, T-151/07, REU, EU:T:2011:365, punkt 127).

45 I förevarande mål har sökanden, i motsats till vad kommissionen konstaterade i punkt 314 i det angripna beslutet, hävdat att de villkor som föreskrivs i punkt 8 a samt i punkterna 9 och 11 i 2002 års meddelande om samarbete för beviljandet av immunitet mot böter var uppfyllda i förevarande fall.

46 När det gäller punkt 8 a och punkt 9 i 2002 års meddelande om samarbete, ska det erinras om att de kräver dels att företaget är det första att inkomma med bevismaterial som enligt kommissionen gör att den kan fatta beslut om inspektion i samband med en misstänkt kartell som påverkar gemenskapen, dels att kommissionen inte hade tillräckligt material när bevismaterialet lämnades in för att fatta beslut om inspektion i samband med den misstänkta kartellen.

47 Sökandeföretaget har gjort gällande att det inkommit med upplysningar till kommissionen som gjorde att den kunde fatta beslut om inspektion vid en tidpunkt då den inte ännu förfogade över tillräcklig bevisning inom sektorn för krafttransformatorer. Det var nämligen enbart tack vare de upplysningar som sökandeföretaget lämnat till kommissionen som den kunde utföra sina inspektioner i februari 2007.

48 Kommissionen godtar inte dessa argument.

49 Det ska i detta hänseende påpekas att kommissionen mottog den första ansökan om immunitet från sökanden den 22 september 2004. Kommissionen hade emellertid, den 11 och den 12 maj 2004, det vill säga före detta datum, redan gjort inspektioner i målet avseende gasisolerade ställverk och hade beslagtagit handlingar i Hitachis lokaler.

50 Sökanden har gjort gällande att dessa handlingar inte motiverade att kommissionen utförde inspektioner. Ingen av nämnda handlingar räckte för att visa eller styrka en eventuell kartell mellan de europeiska och de japanska tillverkarna beträffande krafttransformatorer.

51 Det ska således undersökas huruvida de handlingar som kommissionen beslagtog vid inspektionerna i Hitachis lokaler den 11 och 12 maj 2004 och som den ingav till tribunalen på dess begäran (se punkt 29 ovan) motiverade ett beslut om att utföra inspektioner avseende gentlemen's agreement, det vill säga en kartell mellan europeiska och japanska tillverkare av krafttransformatorer som gick ut på att de skulle respektera varandras hemmamarknader genom att avstå från försäljning på dessa marknader.

52 Det ska i detta sammanhang för det första erinras om att kommissionen, i syfte att kunna anta ett inspektionsbeslut med stöd av artikel 20.4 i rådets förordning (EG) nr 1/2003 av den 16 december 2002 om tillämpning av konkurrensreglerna i artiklarna 81 [EG] och 82 [EG] (EGT L 1, 2003, s. 1), måste ange de omständigheter som kan motivera en sådan inspektion (se, analogt, dom av den 26 juni 1980, National Panasonic/kommissionen, 136/79, REG, EU:C:1980:169, punkterna 26 och 27).

53 För det andra ska det påpekas att det, i syfte att motivera en inspektion, inte är nödvändigt att de av kommissionen beslagtagna handlingarna utom rimligt tvivel kan styrka existensen av den överträdelse som fastställts i det angripna beslutet. Denna bevisnivå krävs nämligen för de beslut av kommissionen i vilka den fastställer existensen av en överträdelse och förelägger böter. För att fatta ett inspektionsbeslut enligt artikel 20.4 i förordning nr 1/2003 räcker det däremot att den förfogar över allvarliga konkreta uppgifter och indicier som ger den anledning att misstänka att en överträdelse föreligger (se dom av den 8 mars 2007, France Télécom/kommissionen, T-340/04, REG, EU:T:2007:81, punkt 53 och där angiven rättspraxis).

54 För det tredje ska det erinras om att de olika indicierna, bland annat på området karteller, inte ska bedömas isolerat utan sammantaget och att de ömsesidigt kan stödja varandra (se, analogt, dom av den 14 juli 1972, Imperial Chemical Industries/kommissionen, 48/69, REG, EU:C:1972:70, punkt 68, och av den 8 juli 2004, JFE Engineering/kommissionen, T-67/00, T-68/00, T-71/00 och T-78/00, REG, EU:T:2004:221, punkt 275).

55 I förevarande mål ska det således undersökas huruvida kommissionen, på grundval av innehållet i de handlingar som den hade beslagtagit i Hitachis lokaler, vid en samlad bedömning, förfogade över tillräckliga uppgifter för att fatta ett inspektionsbeslut avseende en kartell mellan de europeiska tillverkarna och de japanska tillverkarna av krafttransformatorer med tillämpning av de ovannämnda principerna.

56 När det gäller de handlingar som kommissionen ingav till tribunalen som svar på dess begäran om att inkomma med de handlingar som den hade beslagtagit vid de inspektioner som utförts hos Hitachi den 11 och 12 maj 2004, ska det för det första påpekas att det i de handlingar som kommissionen kallade ”NB 2”, ”NB 4”, ”FP 4” och ”FP 5” hänvisas till sammanträden avseende ”AC” och ”GA”. Det framgår även av nämnda handlingar att koder (exempelvis ”TA”, ”TB”, ”TS”, ”TT” och ”TX(B)”, ”T2”, ”T3”, ”T4”, ”T5” samt ”E” och ”J”) hade använts för att utse företag eller företagskoncerner som deltog i dessa sammanträden. Mot bakgrund av att dels dessa akronymer och koder inte hade använts inom ramen för kartellen avseende gasisolerade ställverk, dels att det kunde utläsas av den ställning som de personer som nämndes i handlingen kallad ”FP 4” att ”AC-” och ”GA-” sammanträdena avsåg krafttransformatorer, ska det påpekas att kommissionen förfogade över uppgifter och indicier som tillät den att misstänka att sammanträden hade ägt rum mellan tillverkarna av krafttransformatorer.

57 Vidare kan det konstateras att kommissionen tack vare de handlingar som beslagtogs i Hitachis lokaler kunde identifiera åtminstone vissa av de företag och vissa av deras representanter som hade deltagit i nämnda sammanträden. För det första anges namnen på vissa personer som deltog i dessa sammanträden i handlingen kallad ”FP 4”, och med hjälp av andra handlingar, såsom den kallad ”FPB 200”, skulle kommissionen för vissa av dem ha kunnat fastställa de företag till vilka de hörde och som de representerade under dessa sammanträden, nämligen koncernerna ABB, Alstom och VA-TECH. Beträffande namnen på de båda personer som nämndes i handlingen kallad ”FP 4”, som inte kunde tillskrivas ovannämnda företag, ska det påpekas att kommissionen – mot bakgrund av dels att handlingarna kallade ”NB 6”, ”NB 8” och ”KC 10” visade att ett sammanträde hade ägt rum i ett konferensrum i en av fabrikerna tillhörande de deltagande företagen i Nürnberg (Tyskland), dels att en framträdande Siemens-lokal fanns i denna stad – förfogade över uppgifter som gjorde att den kunde misstänka att representanter för Siemens också hade deltagit i dessa sammanträden. För det andra har kommissionen med fog gjort gällande att den omständigheten att den beslagtog handlingarna i Hitachis lokaler gjorde att den kunde misstänka att även detta företag hade deltagit i sammanträdena angående krafttransformatorer. För det tredje hänvisas det i handlingen kallad ”FP 5” till skapandet av två gemensamma företag mellan företag som benämndes med koderna ”T2” och ”T3” å ena sidan och ”T4” och ”T5” å andra sidan. Som kommissionen med fog har påpekat hade den emellertid, på grundval av de uppgifter som redan fanns tillgängliga offentligt vid tidpunkten för inspektionerna hos Hitachi, kunnat utläsa huruvida det rörde sig om skapandet av ett gemensamt företag mellan Fuji och Hitachi å ena sidan och mellan Toshiba och ett annat japanskt företag å andra sidan. Följaktligen hade kommissionen, bland annat mot bakgrund av denna handling, även kunnat hysa misstankar beträffande koncernerna Hitachis, Fujis och Toshibas deltagande i sammanträdena.

58 Det ska vidare påpekas att särskilt innehållet i handlingen kallad ”FP 4” gav anvisningar beträffande avtalets konkurrensbegränsande karaktär och organisationen av sammanträdena. Det framgår nämligen av denna handling att ett ”GA” skulle respekteras mellan företag inom ”E” och ”J” och att två sammanträden per år hade hållits. Denna handling gav även en anvisning om den period under vilken dessa sammanträden hade ägt rum. Det kan även utläsas av handlingen kallad ”KC 10” att sammanträdena avsåg diskussioner och informationsutbyten mellan deltagarna beträffande krafttransformatorprojekt.

59 Följaktligen medförde de samlade handlingar som kommissionen beslagtog vid inspektionerna hos Hitachi misstankar om att en kartell förelåg mellan de europeiska och de japanska tillverkarna av krafttransformatorer och gjorde att den fattade ett inspektionsbeslut i detta hänseende.

60 Inget argument som sökanden har framfört är av sådan art att denna bedömning kan ifrågasättas.

61 För det första kan invändningen om att handlingen ”FP 7” är oläslig inte godtas. Det ska i detta hänseende inledningsvis påpekas att kommissionen, som framgår av övervägandena i punkterna 56–58 ovan, även om denna handling inte hade beaktats, skulle ha förfogat över tillräckliga uppgifter för att misstänka att en kartell förelåg mellan de europeiska och de japanska tillverkarna av krafttransformatorer. Invändningen om att handlingen kallad ”FP 7” var oläslig ska således ogillas.

Vidare kan det, i motsats till vad sökanden har gjort gällande, konstateras att denna handling, även om den är svårläst, inte är oläslig, vilket för övrigt har bekräftats av sökanden själv, som har redogjort för skälen till varför dess innehåll inte räcker för att konstatera att en kartell föreligger. Det ska under alla omständigheter påpekas att innehållet i denna handling delvis återges i skäl 99 i det angripna beslutet.

62 För det andra har sökanden gjort gällande att en del av de handlingar som kommissionen har ingett på tribunalens begäran är daterade den 1 juni 2007 och således inte kan utgöra handlingar som den beslagtog vid de inspektioner som gjordes hos Hitachi den 11 och 12 maj 2004. Under förhandlingen preciserade sökanden, till svar på en fråga från tribunalen att den begränsade sig till att bestrida den omständigheten att de handlingar som kommissionen ingett och som var daterade den 1 juni 2007 samt vissa översättningar hade beslagtagits av denna under de inspektioner som utförts hos Hitachi den 11 och 12 maj 2004. Däremot uppgav sig sökanden inte bestrida att de övriga handlingar som kommissionen ingett på begäran av tribunalen hade beslagtagits vid nämnda inspektioner.

63 Det kan i detta hänseende konstateras att en del av de handlingar som kommissionen ingett till tribunalen är daterade den 1 juni 2007. Vad gäller de handlingar som beaktats i punkterna 56–58 ovan, ska det emellertid påpekas att en del av dessa inte är daterade den 1 juni 2007 och att det i övrigt, eftersom detta datum anges i de övriga handlingarna, rör sig om handlingar som dels består av en originalversion delvis eller helt upprättad på japanska, dels en översättning av nämnda originalversion till engelska. Det ska emellertid konstateras att datumet den 1 juni 2007 endast anges i den engelska översättningen.

64 Följaktligen kan den omständigheten att datumet den 1 juni 2007 anges i den engelska översättningen inte påverka konstaterandet att kommissionen, efter de inspektioner som gjordes hos Hitachi den 11 och 12 maj 2004, redan förfogade över allvarliga konkreta uppgifter och indicier som gav den anledning att misstänka att sökanden deltog i en kartell mellan europeiska och japanska tillverkare av krafttransformatorer. Denna invändning ska således underkännas.

65 För det tredje ska det påpekas att ingenting hindrar att handlingar som har upprättats på japanska utgör allvarliga konkreta uppgifter som medger att ett beslut fattas om inspektion i den mening som avses i artikel 20.4 i förordning nr 1/2003. Till svar på en fråga från tribunalen under förhandlingen preciserade sökanden för övrigt att den inte bestred denna punkt.

66 För det fjärde har sökanden gjort gällande att kommissionen inte hade rätt att använda de handlingar som undersökts i punkterna 56–58 ovan.

67 I detta sammanhang har sökanden för det första gjort gällande att kommissionen, med stöd av artikel 20.4 i förordning nr 1/2003, inte hade rätt att använda de handlingar som den beslagtagit vid inspektionerna i Hitachis lokaler den 11 och 12 maj 2004. Sökanden anser att kommissionen borde ha begränsat sina efterforskningar till de sektorer som angavs i beslutet om inspektion, det vill säga skyddsposter och gasisolerade ställverk. Dessa produkter å ena sidan och krafttransformatorer å den andra är åtskilda, inte sammanhängande, produkter.

68 Kommissionen anser att dessa invändningar inte kan tas upp till sakprövning, eftersom de har gjorts gällande för sent och eftersom de, under alla omständigheter, är ogrundade.

69 Det ska i detta hänseende erinras om att det visserligen framgår av rättspraxis att de uppgifter som inhämtats under inspektionerna inte ska användas för andra ändamål än dem som anges i inspektionsbeslutet (dom av den 17 oktober 1989, Dow Benelux/kommissionen, 85/87, REG, EU:C:1989:379, punkt 17; se även, för ett liknande resonemang, dom av den 14 november 2012, Nexans France och Nexans/kommissionen, T-135/09, REU, EU:T:2012:596, punkt 64). Detta krav syftar nämligen till att skydda såväl sekretessen som företagens rätt till försvar. Dessa rättigheter skulle allvarligt kränkas om kommissionen, inom ramen för ett beslut om fastställande av en överträdelse av artiklarna 81 EG eller 82 EG, kunde åberopa bevis mot företagen som inhämtats under en inspektion

trots att de inte har något samband med föremålet för och syftet med denna (dom av den 6 september 2013, Deutsche Bahn m.fl./kommissionen, T-289/11, T-290/11 och T-521/11, REU, EU:T:2013:404, punkt 124).

70 Som har angetts i punkterna 52–55 ovan är det, vid tillämpningen av punkt 9 i 2002 års meddelande, inte fråga om att pröva huruvida kommissionen redan förfogade över tillräckliga upplysningar för att fastställa huruvida det förelåg en kartell i ett beslut om fastställande av en överträdelse och föreläggande av böter. Det ska endast prövas huruvida kommissionen förfogade över tillräckliga uppgifter för att fatta ett beslut om inspektion i den mening som avses i artikel 20.4 i förordning nr 1/2003.

71 I motsats till vad sökanden har gjort gällande hindrar inte ovan i punkt 69 nämnda rättspraxis, även för det fall handlingarna beträffande gentlemen's agreement inte skulle omfattas av syftet med beslutet om inspektion i Hitachis lokaler den 11 och 12 maj 2004 (en hypotes som kommissionen har bestritt), att kommissionen grundar sig på sin kännedom om de i punkterna 56–58 nämnda handlingarna för att anta ett nytt inspektionsbeslut med stöd av artikel 20.4 i förordning nr 1/2003.

72 Som tribunalen redan har haft tillfälle att konstatera medför inte den omständigheten att kommissionen inom ramen för en undersökning, för första gången har erhållit handlingar som visar att det föreligger en överträdelse som inte omfattas av ändamålet med det beslut i vilket undersökningen förordnats någon absolut garanti för att dessa handlingar inte lagenligt kan begäras in och användas som bevis. Företagen skulle annars under en undersökning i ett visst ärende kunna inge samtliga handlingar som styrker en annan överträdelse och på det sättet skydda sig mot vidare åtgärder i det avseendet. En sådan lösning skulle gå längre än vad som är nödvändigt för att skydda företagshemligheter och rätten till försvar och skulle således på ett obefogat sätt hindra kommissionen från att fullgöra sin uppgift att övervaka att konkurrensreglerna iakttas på den gemensamma marknaden (dom Deutsche Bahn m.fl./kommissionen, ovan punkt 69, EU:T:2013:404, punkterna 125–127).

73 I motsats till vad sökanden har gjort gällande skulle kommissionen, efter inspektionen den 11 och 12 maj 2004 i Hitachis lokaler, ha kunnat grunda sig på sin kännedom om de handlingar som nämnts ovan i punkterna 56–58 för att fatta ett inspektionsbeslut med stöd av artikel 20.4 i förordning nr 1/2003 avseende en misstänkt kartell mellan europeiska och japanska tillverkare av krafttransformatorer.

74 Således ska invändningen om en överträdelse av artikel 20.4 i förordning nr 1/2003 underkännas, utan att det är nödvändigt att pröva huruvida gentlemen's agreement omfattades av ändamålet för beslutet om inspektion i Hitachis lokaler den 11 och 12 maj 2004.

75 Under alla omständigheter kan det konstateras att de handlingar som undersökts ovan i punkterna 56–58 även hade ingetts av Hitachi inom ramen för dess ansökan om förmånlig behandling av den 9 september 2004, det vill säga före sökandens ansökan om immunitet. Den sistnämnda har visserligen i detta hänseende gjort gällande att Hitachi hade begränsat användningen av dessa handlingar till den pågående utredningen i målet om gasisolerade ställverk. Även om Hitachi hade velat och kunnat begränsa användningen av nämnda handlingar, skulle detta inte ha utgjort hinder för att kommissionen antog ett beslut om inspektion avseende en misstänkt kartell mellan de europeiska och de japanska tillverkarna av krafttransformatorer genom att grunda sig på vetskapen att den innehade nämnda handlingar.

76 Följaktligen ska invändningen att kommissionen inte hade rätt att grunda sig på nämnda handlingar underkännas utan att det är nödvändigt att undersöka huruvida denna invändning kan tas upp till sakprövning.

77 För det femte har sökanden gjort gällande att den grupp av handläggare vid kommissionen som ansvarade för ärendet inte, vid den tidpunkt då sökanden lämnade in sin ansökan om immunitet, ännu hade fått kännedom om innehållet i de handlingar som hade beslagtagits i Hitachis lokaler den 11 och 12 maj 2004. I detta hänseende har sökanden gjort gällande att även om kommissionen, vid den tidpunkt då sökanden hade lämnat in sin ansökan om immunitet, i egenskap av institution redan förfogade över tillräckliga upplysningar för att fatta ett inspektionsbeslut avseende en misstänkt kartell mellan europeiska och japanska tillverkare av krafttransformatorer, förefaller inte den grupp som ansvarade för förevarande ärende ha haft kännedom om dessa upplysningar. Dessa fanns bland andra handlingar, nämligen handlingarna i målet om gasisolerade ställverk.

78 I detta hänseende ska det för det första erinras om att det följer av punkt 9 i 2002 års meddelande om samarbete att en immunitet med tillämpning av detta stycke i punkt 8 a och punkt 11 i 2002 års meddelande om samarbete endast kan beviljas om ”kommissionen” inte hade tillräckligt material när bevismaterialet lämnades in för att fatta ett inspektionsbeslut. Punkt 9 i meddelandet hänför sig således inte till den kännedom som en eventuell grupp med ansvar för ärendet skulle kunna ha, utan till den kännedom som kommissionen skulle kunna ha i egenskap av institution. Följaktligen kan det konstateras att kommissionen, i förevarande mål, inte har överskridit de bokstavliga begränsningarna i punkt 9 i 2002 års meddelande om samarbete.

79 För det andra ska det påpekas att ett synsätt enligt vilket det avgörande kriteriet är den nivå som en eventuell grupp med ansvar för ärendet skulle kunna ha vid tidpunkten för ansökan om immunitet inte är förenligt med andan i 2002 års meddelande om samarbete och med de ändamål som det eftersträvar.

80 Ett sådant synsätt skulle nämligen få till följd att immunitet enligt dess artikel 8 a och punkterna 9 och 11 skulle beviljas, även om det framgick att de konkreta uppgifter och indicier som kommissionen redan förfogade över vid tidpunkten för ansökan om immunitet skulle ha medgett ett beslut om inspektion i samband med en misstänkt kartell.

81 Det ska emellertid i detta sammanhang erinras om att målet med kommissionens program för förmånlig behandling inte är att ge de företag som deltar i hemliga karteller – och som har förvarnats om att kommissionen har inlett förfarandet – möjlighet att undkomma de ekonomiska följderna av ansvaret, utan att göra det lättare att upptäcka sådana förfaranden och därefter, under det administrativa förfarandet, stödja kommissionens ansträngningar för att återge de relevanta omständigheterna i största möjliga utsträckning. De vinster som de företag som deltar i sådana förfaranden kan göra kan därför inte överstiga den nivå som behövs för att säkerställa att programmet för förmånlig behandling och kommissionens administrativa förfarande får full verkan.

82 Följaktligen kan immunitet mot böter endast motiveras av värdet av det samarbete som företaget som begär immunitet har tillhandahållit. Som kommissionen med fog har påpekat i punkt 6 i meddelandet om samarbete ligger det ett verkligt värde i att ett företag samarbetar med den för att upptäcka en kartell som den ännu inte kände till, vilket kan motivera att det berörda företaget beviljas immunitet mot böter. Däremot har inte ett företags samarbete som endast får till verkan att kommissionen informeras om en kartell vars existens den kunde misstänka mot bakgrund av uppgifter och indicier som den redan förfogade över något jämförbart verkligt värde. Tvärtom kan, som framgår av punkt 8 b i nämnda meddelande, immunitet mot böter endast motiveras när ett företag inte begränsar sig till att upplysa om att en kartell föreligger, utan även inkommer med bevismaterial som gör att kommissionen kan fatta ett beslut om fastställande av en överträdelse av artikel 81 EG.

83 Således ska invändningen om den påstådda avsaknaden av kännedom om gentlemen’s agreement som en eventuell grupp inom kommissionen med ansvar för ärendet haft underkännas.

84 För det sjätte har sökanden gjort gällande att de uppgifter på vilka kommissionen skulle ha kunnat grunda sig fanns bland handlingarna i ärendet avseende gasisolerade ställverk. I detta hänseende räcker det med att inledningsvis erinra om att det, liksom angetts i punkterna 70–73 ovan, även för det fall ändamålet med beslutet om inspektion i Hitachis lokaler den 11 och 12 maj 2004 inte skulle omfatta gentlemen's agreement, inte skulle finnas något hinder för att kommissionen grundar sig på dessa handlingar för att fatta ett nytt inspektionsbeslut. Slutligen är, liksom framgår av punkterna 78 och 79 ovan, frågan om i vilka handlingar dessa uppgifter fanns inte relevant för tillämpningen av punkt 9 i 2002 års meddelande om samarbete.

85 För det sjunde har sökanden gjort gällande att den omständigheten att kommissionen ännu inte förfogade över tillräckligt allvarliga uppgifter vid den tidpunkt då dess ansökan om immunitet ingavs är styrkt av indicier. För det första gjorde kommissionen inspektioner inom sektorn för krafttransformatorer först i januari 2007. Dessa inspektioner ägde således rum först tre år efter inspektionerna i ärendet avseende gasisolerade ställverk och först efter det att sökanden, inom ramen för sitt kontinuerliga samarbete, lämnat upplysningar till kommissionen avseende sektorn för krafttransformatorer. För det andra inkom, under perioden från inspektionerna avseende gasisolerade ställverk till inspektionerna avseende krafttransformatorerna, endast ett annat företag, ABB, med ansökningar om immunitet. Dessa ansökningar, som kommissionen för övrigt avslog, inkom emellertid efter den 22 december 2004, det vill säga efter sökandens första ansökan om immunitet. För det tredje begärde inte kommissionen, trots att Hitachi hade ingett en ansökan om förmånlig behandling, någon översättning från japanska till engelska av de aktuella handlingarna i syfte att få reda på betydelsen av dem och tog inte på nytt kontakt med Hitachi för att erhålla förklaringar beträffande den exakta betydelsen av de aktuella handlingarna samt inlämnande av ytterligare skriftlig bevisning eller för att begära andra muntliga förtydliganden och ytterligare skriftlig bevisning. För det fjärde avslog kommissionen, den 6 december 2007, Hitachis ansökan om förmånlig behandling av den 1 juni 2007.

86 När det gäller dessa argument räcker det att konstatera att kommissionen, som framgår av punkterna 56–58 ovan, redan förfogade över allvarliga konkreta uppgifter och indicier som gav den skäl att misstänka att en kartell förelåg mellan de europeiska och japanska tillverkarna av krafttransformatorer och att inget av de argument som sökandena framfört kan ifrågasätta detta konstaterande. Denna invändning kan således inte heller godtas.

87 Följaktligen ska det påpekas att inget av de argument som sökanden har framfört kan ifrågasätta kommissionens konstaterande att det villkor som föreskrivs i punkt 9 i 2002 års meddelande om samarbete inte var uppfyllt. Således ska denna invändning underkännas i den mån den avser en kränkning av punkt 9 i 2002 års meddelande om samarbete.

88 Argumenten avseende åsidosättande av punkt 8 a och av punkt 11 i 2002 års meddelande om samarbete ska även de underkännas. Immunitet mot böter med tillämpning av punkt 8 a och punkterna 9 och 11 kan endast beviljas när alla villkor som föreskrivs i dessa är uppfyllda. Då villkoret i punkt 9 i nämnda meddelande inte var uppfyllt är de argument som avsåg de övriga villkoren verkningslösa.

89 Således ska invändningen om åsidosättande av punkt 8 a och av punkterna 9 och 11 i 2002 års meddelande om samarbete underkännas i sin helhet.

– Invändningen att det finns ett orsakssamband

90 I andra hand har sökanden gjort gällande att den borde ha beviljats immunitet enligt punkt 8 a och punkterna 9 och 11 i 2002 års meddelande om samarbete, på grund av att det finns ett tydligt och säkert orsakssamband mellan dess ansökan om immunitet, kommissionens inspektioner den 7 och 8 februari 2007, Siemens ansökan om immunitet av den 7, 12 och 15 februari 2007 samt Fujis ansökan om immunitet av den 18 juli 2007 och antagandet av det angripna beslutet.

91 I detta hänseende räcker det för det första att konstatera att det tydligt framgår av punkterna 8–11 i 2002 års meddelande om samarbete att ett företag, för det fall kommissionen redan förfogar över allvarliga konkreta uppgifter och indicier som kan motivera ett inspektionsbeslut, endast kan beviljas immunitet mot böter om den inger bevisning som medger att kommissionen fastställer en överträdelse av artikel 81 EG.

92 Vidare ska det understrykas att risken för en ”snöbollseffekt”, det vill säga risken för att ett företags ansökan om immunitet avseende en kartell medför en utredningsåtgärd från kommissionens sida, vilken i sin tur medför ansökningar om immunitet från andra företag inom samma sektor, men som avser en kartell som är åtskild från den som avses med den ursprungliga ansökan om immunitet, är en integrerad del i kommissionens program för förmånlig behandling. Den uppmuntrar företag som önskar samarbeta med kommissionen att inte begränsa sig till ett selektivt samarbete avseende en enda kartell, utan att samarbeta fullt ut beträffande alla karteller som den känner till.

93 Även om ett orsakssamband har fastställts mellan sökandens ansökan om immunitet och antagandet av det angripna beslutet, räcker detta således inte för att den ska beviljas immunitet mot böter med tillämpning av 2002 års meddelande om samarbete.

94 Således ska förevarande invändning underkännas och följaktligen även hela den del av den fjärde grunden som avser åsidosättande av punkt 8 a samt punkterna 9 och 11 i 2002 års meddelande om samarbete.

Den fjärde grundens andra del

95 Den andra delen av den fjärde grunden avser dels ett åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar, dels ett åsidosättande av rättssäkerhetsprincipen till följd av överträdelsen av punkt 23 b i 2002 års meddelande om samarbete.

– Invändningen om åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar

96 Sökanden har gjort gällande att kommissionen har åsidosatt principen om skydd för berättigade förväntningar. Kommissionens beteende under en stor del av det administrativa förfarandet lät sökanden legitimt tro att den skulle åtnjuta immunitet mot böter om den fortsatte att samarbeta med kommissionen. I detta sammanhang har sökanden åberopat kommissionens skrivelse daterad den 31 oktober 2006 samt de omständigheterna dels att kommissionen den 7 och den 8 februari 2007 inte utförde någon inspektion i sökandens lokaler, dels att den endast tillsände sökanden frågeformuläret av den 14 mars 2007 i informationssyfte. Genom att på detta sätt behandla sökanden annorlunda än de övriga företagen, skapade kommissionen en förväntan hos sökandeföretaget om att det skulle åtnjuta immunitet mot böter.

97 Kommissionen har bestritt dessa argument.

98 Som anges i punkt 44 ovan kan 2002 års meddelande om samarbete skapa berättigade förväntningar för de företag som önskar samarbeta med kommissionen. Således ska det undersökas huruvida de omständigheter som sökanden har åberopat var tillräckliga för att skapa en berättigad förväntan hos detta företag beträffande immunitet mot böter för dess deltagande i gentlemen's agreement.

99 I detta sammanhang har sökanden för det första åberopat kommissionens skrivelse av den 31 oktober 2006. I nämnda skrivelse begränsade sig kommissionen till att bevilja sökanden en villkorad immunitet före en ”misstänkt kartell inom sektorn för krafttransformatorer i Tyskland, Österrike och Nederländerna”. Däremot sanktionerade kommissionen, i det angripna beslutet, sökandeföretaget för dess deltagande i gentlemen's agreement, och således för dess deltagande i en kartell mellan europeiska och japanska tillverkare av krafttransformatorer som gick ut på att de skulle respektera varandras hemmamarknader genom att avstå från försäljning på dessa marknader.

100 När det gäller förhållandet mellan gentlemen's agreement å ena sidan och kartellen beträffande de inhemska marknaderna, för vilka sökanden beviljats en villkorad immunitet, å andra sidan, kan det konstateras att kommissionen, i skälen 155–161 i det angripna beslutet, fastställde att det rörde sig om skilda överträdelser. Det kan emellertid konstateras att sökanden, inför tribunalen, inte har gjort gällande något argument som specifikt avser att ifrågasätta denna åtskillnad som kommissionen gjort. Sökanden har visserligen i detta sammanhang återigen gjort gällande att det fanns ett orsakssamband mellan dess ansökan om immunitet, de av kommissionen förordnade inspektionerna, Siemens och Fujis ansökningar om förmånlig behandling och antagandet av det angripna beslutet. Det kan emellertid konstateras att detta argument, som redan har underkänts i punkt 91 ovan, inte kan äventyra den åtskillnad mellan olika karteller som kommissionen har gjort.

101 Följaktligen kan inte kommissionens skrivelse av den 31 oktober 2006, i vilken sökanden beviljades villkorad immunitet för kartellen avseende de inhemska marknaderna, skapa en berättigad förväntning hos sökanden beträffande immunitet mot böter för dess deltagande i gentlemen's agreement, vilket utgör en separat kartell.

102 För det andra har sökanden gjort gällande att kommissionen, den 7 och 8 februari 2007, inte inspekterade deras lokaler, trots att den inspekterade andra företags lokaler.

103 I detta hänseende ska det för det första erinras om att kommissionen har rätt att, i varje ärende, välja de medel för sin utredning som den anser lämpligast för att erhålla upplysningar från de företag som är inblandade i en misstänkt kartell och att den förfogar över ett stort utrymme för skönsmässig bedömning för att göra detta.

104 Vad vidare gäller invändningen om olika behandling av sökanden och övriga företag, kan det konstateras att inspektionerna den 7 och 8 februari 2007 visserligen avsåg karteller avseende krafttransformatorer, men karteller avseende inhemska marknader. Eftersom det rörde sig om inspektioner avseende den kartell beträffande vilken sökanden redan samarbetade med kommissionen, kan denna inte klandras för att inte ha inspekterat sökandens lokaler.

105 Dessutom ska det påpekas att enbart den omständigheten att sökanden beviljades villkorad immunitet beträffande sitt deltagande i kartellen avseende de inhemska marknaderna inte, i motsats till vad sökanden har anfört, medför att den beviljas immunitet för alla överträdelser som därefter kan framkomma inom sektorn för krafttransformatorer. Som har angetts i punkt 92 ovan, är risken för en ”snöbollseffekt” en integrerad del av kommissionens program för förmånlig behandling. Den omständigheten att sökanden har samarbetat med kommissionen beträffande en kartell som påverkar sektorn för krafttransformatorer har således inte medfört att det hos sökanden skapats en berättigad förväntning avseende immunitet mot böter för alla karteller avseende denna sektor.

106 Följaktligen ska invändningen om att det inte gjorts inspektioner i sökandens lokaler underkännas.

107 För det tredje kan det inte, i motsats till vad sökanden har gjort gällande, av de handlingar som den ingett till tribunalen dras slutsatsen att kommissionens frågeformulär av den 14 mars 2007 endast tillsänts sökanden i informationssyfte. Det framgår tvärtom att nämnda frågeformulär innehöll frågor ställda direkt till Areva.

108 För det fjärde och under alla omständigheter ska det påpekas att det bland annat följer av skäl 315 i det angripna beslutet att kommissionen regelbundet informerade sökanden om dess ställning beträffande immunitet och att sökanden inte har framfört några argument för att ifrågasätta detta konstaterande.

109 Följaktligen ska även invändningen om åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar underkännas.

– Invändningen om åsidosättande av punkt 23 b tredje stycket i 2002 års meddelande om samarbete och om åsidosättande av rättssäkerhetsprincipen

110 Sökanden har anfört att kommissionen inte har iakttagit punkt 23 b tredje stycket i 2002 års meddelande om samarbete och därmed har åsidosatt principen om rättssäkerhet. I denna punkt i nämnda meddelande åtar sig kommissionen att inte använda de upplysningar som ett företag har lämnat inom ramen för en ansökan om förmånlig behandling mot detta företag. I förevarande fall var det för att sökanden visste att den omfattades av denna garanti som den beslutade att till kommissionen lämna upplysningar om det konkurrensbegränsande handlandet inom sektorn för krafttransformatorer.

111 Det ska i detta hänseende erinras om att det i punkt 23 b tredje stycket föreskrivs att ”[o]m ett företag lämnar in bevismaterial som gäller för kommissionen tidigare okända sakförhållanden som har ett direkt samband med den misstänkta kartellens betydelse och varaktighet, kommer kommissionen inte att beakta dessa element när den avgör vilka böter som ska åläggas det företag som tillhandahållit detta bevismaterial”.

112 Punkt 23 b tredje stycket avser den särskilda situation som gäller ett företag som inte åtnjuter immunitet mot böter, utan endast en nedsättning av dessa. Genom att inge ytterligare bevisning avseende en kartell riskerar ett sådant företag att avslöja uppgifter som kan påverka den av kommissionen konstaterade överträdelsens betydelse eller varaktighet, vilket kan medföra en utvidgning av de sanktioner som företaget ålagts för dess deltagande i denna kartell. I syfte att uppmuntra alla företagen att samarbeta fullt ut, även dem som inte beviljas immunitet mot böter, föreskrivs i punkt 23 b tredje stycket i 2002 års meddelande om samarbete en ”partiell immunitet” för denna bevisning.

113 I förevarande mål har sökanden emellertid inte på något sätt förklarat på vilket sätt den, beträffande gentlemen’s agreement, skulle ha ingett bevisning för omständigheter som kommissionen tidigare hade varit ovetande om och som direkt påverkat den misstänkta kartellens betydelse eller varaktighet.

114 I den mån sökanden, genom att åberopa punkt 23 b tredje stycket i 2002 års meddelande om samarbete, återigen avser göra gällande att det finns ett orsakssamband mellan dess ansökan om immunitet, de inspektioner som kommissionen förordnade om den 7 och 8 februari 2007, Siemens ansökan om immunitet av den 7, 12 och 15 februari 2007 samt Fujis ansökan om immunitet av den 18 juli 2007 och antagandet av det angripna beslutet, räcker det att påpeka att nämnda punkt i 2002 års meddelande om samarbete inte på något sätt har till syfte att beakta ett sådant orsakssamband. Tvärtom är, som har angetts i punkt 92 ovan, risken att en ansökan om förmånlig behandling får en ”snöbollseffekt” en integrerad del i 2002 års meddelande om samarbete.

115 Av detta följer att även invändningen om ett åsidosättande av punkt 23 b tredje stycket i 2002 års meddelande om samarbete och åsidosättande av rättssäkerhetsprincipen ska underkännas.

116 Följaktligen ska även den fjärde grundens andra del underkännas och därmed den fjärde grunden i sin helhet.

Den första grundens återstående del, avseende åsidosättande av motiveringsskyldigheten

117 Den första grundens återstående del avser åsidosättande av motiveringsskyldigheten. Sökanden har gjort gällande att kommissionen inte tillräckligt motiverat sitt resonemang som består i att lägga till ett ytterligare villkor för att kunna åtnjuta immunitet mot böter utöver dem som anges i punkt 8 a samt i punkterna 9 och 11 i 2002 års meddelande om samarbete.

118 I detta hänseende ska det erinras om att kommissionen enligt artikel 253 EG är skyldig att ange de faktiska och rättsliga omständigheter som utgör den rättsliga grunden för beslutet samt de överväganden som fått kommissionen att fatta sitt beslut. Däremot behöver inte kommissionen behandla samtliga faktiska och rättsliga frågor som har åberopats under det administrativa förfarandet (dom av den 11 juli 1985, Remia m.fl./kommissionen, 42/84, REG, EU:C:1985:327, punkt 26).

119 Kommissionen är på sin höjd enligt artikel 253 EG skyldig att särskilt bemöta endast de huvudsakliga påståenden som sökandena gjort under det administrativa förfarandet (dom av den 30 september 2003, Atlantic Container Line m.fl./kommissionen, T-191/98 och T-212/98–T-214/98, REG, EU:T:2003:245, punkt 575).

120 Skyldigheten att motivera ett individuellt beslut har till syfte att göra det möjligt för domstolen att pröva beslutets lagenlighet och att ge den berörde de upplysningar som är nödvändiga för att denne ska kunna bedöma om beslutet är välgrundat eller om det eventuellt är behäftat med ett sådant fel att det är möjligt att ifrågasätta dess giltighet (dom av den 2 oktober 2003, Corus UK/kommissionen, C-199/99 P, REG, EU:C:2003:531, punkt 145, och av den 28 juni 2005, Dansk Rørindustri m.fl./kommissionen, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P och C-213/02 P, REG, EU:C:2005:408, punkt 462).

121 I förevarande mål ska det för det första understrykas att denna del av den första grunden vilar på ett felaktigt antagande. I motsats till vad sökanden har gjort gällande har kommissionen inte lagt till något ytterligare villkor utöver de villkor som anges i punkt 8 a samt i punkterna 9 och 11 i 2002 års meddelande om samarbete. Det framgår tydligt av punkt 9 att kommissionen inte beviljar immunitet mot böter för en misstänkt kartell när den, vid tidpunkten för ansökan om immunitet, redan förfogar över tillräckliga uppgifter för att fatta beslut om inspektion.

122 Vidare kan det konstateras att kommissionen, i skälen 312–322 och 269–274 i det angripna beslutet, tillräckligt har angett skälen till varför den hade beslutat att inte bevilja sökanden immunitet mot böter beträffande gentlemen's agreement. Det framgår för övrigt tydligt av de argument som sökanden har framfört till tribunalen att den fullständigt kunde förstå skälen till varför kommissionen inte hade beviljat den immunitet mot böter beträffande gentlemen's agreement, vilket tillät den att bestrida dess giltighet.

123 Talan kan således inte bifallas med stöd av den första grundens återstående del.

124 Eftersom ingen av de grunder som sökanden har anfört har godtagits, ska talan ogillas i sin helhet.

Rättegångskostnader

125 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att sökanden ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom sökanden har tappat målet, ska kommissionens yrkanden bifallas.

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (nionde avdelningen)

följande:

1) Talan ogillas.

2) Alstom Grid SAS ska ersätta rättegångskostnaderna.

Gratsias Czúcz Labucka

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 27 november 2014.

Underskrifter